

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen toteutumista tarkasteleva työryhmä

Valkoinen kirja Euroopan tulevaisuudesta käynnisti perusteellisen pohdinnan siitä, millaisen Euroopan haluamme. Työryhmän työ pitäisi nähdä osana laajempaa keskustelua, ja toivon, että raporttimme suosituksineen otetaan pohdinnoissa huomioon.

EU:ssa on tällä hetkellä 41 kansallista parlamenttikamaria, 74 lainsäädäntävaltaa käyttävää alue-edustajistoa, noin 280 aluetta ja 80 000 paikallisviranomaista. Ne kaikki osallistuvat suoraan unionin politiikan käytännön soveltamiseen. Toimiva politiikka, jossa kunnioitetaan kansakuntien, alueiden ja kuntien erityispiirteitä ja identiteettiä, edellyttää niiden huolenaiheiden ja kokemusten järjestelmällisempää kuulemistä. Toivon, että kansallisista parlamenteista ja alue- ja paikallisviranomaisista tulee niiden vaikutusmahdollisuuksien parantamisen myötä tehokkaampia EU:n lähettiläitä ja puolestapuhujia.

Frans Timmermans, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen toteutumista tarkastelevan työryhmän puheenjohtaja

Bryssel 10. heinäkuuta 2018

Toimeksianto

Keskustelu Euroopan tulevaisuudesta käynnistettiin Euroopan komission julkaisemalla valkoisella kirjalla. Keskustelun yhteydessä komission puheenjohtaja ilmoitti 13. syyskuuta 2017 unionin tilasta pitämässään puheessa aikomuksesta perustaa työryhmä käsittelemään neljättä skenaariota – ”tehdään vähemmän mutta tehokkaammin”. Tässä skenaariossa unioni keskittäisi huomionsa ja rajalliset resurssinsa vain muutamille aloille voidakseen toimia nopeasti ja määrätietoisesti näillä ensisijaisiksi valituilla aloilla.

Työryhmä perustettiin 14. marraskuuta 2017. Sen puheenjohtajana toimii komission ensimmäinen varapuheenjohtaja Frans Timmermans, ja siinä on kolme jäsentä alueiden komiteasta, mukaan lukien sen puheenjohtaja, sekä kolme kansallisten parlamenttien (Bulgarian, Itävallan ja Viron) edustajaa. Myös Euroopan parlamenttia pyydettiin nimeämään kolme edustajaa, mutta se ei tehnyt niin. Työryhmän jäsenet nimitettiin yksityishenkilöinä.

Työryhmän toimeksiantoon kuului kolme tehtävää:

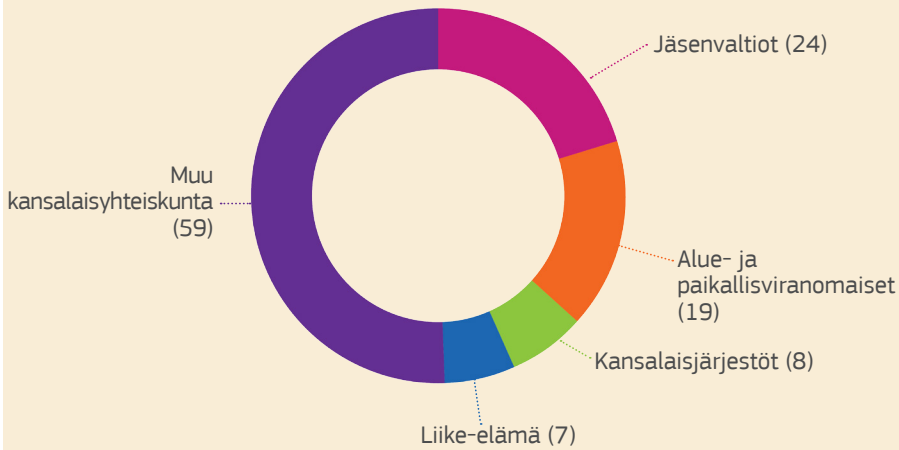
1. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamisen tehostaminen unionin toimielinten työssä ja erityisesti unionin lainsäädännön ja politiikkojen valmistelussa ja täytäntöönpanossa
2. sellaisen politiikan alojen määrittäminen, joilla päätöksenteko ja/tai täytäntöönpano voitaisiin ajan myötä delegoida uudelleen kokonaan tai osittain tai palauttaa lopullisesti jäsenvaltioille
3. Sellaisten tapojen löytäminen, joilla alue- ja paikallisviranomaiset saataisiin paremmin mukaan unionin politiikkojen valmisteluun ja seurantaan.

Työryhmän työskentely

Työryhmä kokoontui **seitsemän kertaa** keskustelemaan niistä kolmesta tehtävästä, jotka puheenjohtaja Juncker asetti työryhmän perustamispäätöksessä. Työryhmä teki **noiden keskustelujen, julkisen kuulemisen ja useiden sidosryhmien antaman palautteen** perusteella useita laajoja päätelmiä. Se esitti loppuraportissaan

yhdeksän suositusta sekä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia kansallisille parlamenteille, jäsenvaltioiden viranomaisille, alue- ja paikallisviranomaisille, Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan alueiden komitealle ja Euroopan komissiolle.

Työryhmän saamien vastausten lukumäärä ja alkuperä

Euroopan unionin toimintaa ohjaavat toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate, ja toimielimillä on erityinen velvollisuus varmistaa, että niitä noudatetaan.

Toissijaisuus: unionin olisi toimittava vain silloin, kun jäsenvaltiot eivät yksin (keskus- alue- tai paikallistasolla) toimimalla voi riittävällä tavalla saavuttaa asetettuja tavoitteita vaan ne voidaan saavuttaa paremmin EU:n tasolla ehdotetun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi.

Suhteellisuus: unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Työryhmän päätelmät

- Unionin on ratkaistava merkittäviä uusia haasteita, jotka liittyvät esimerkiksi turvallisuuteen, puolustukseen ja muuttoliikkeeseen, ja tehostettava toimiaan muun muassa ilmastomuutoksen ja innovoinnin aloilla. Koska tähän on käytettävissä vain rajallisesti resursseja, on selvää, että EU:n tasolla on priorisoitava toimintoja ja käytettävä resursseja tehokkaammin.
- Nykyisten päätöksentekoprosessien parantamiseksi ja unionin resurssien käytön tehostamiseksi tarvitaan uusi työskentelytapa. Sen ansiosta alue- ja paikallisviranomaiset ja kansalliset parlamentit voivat vaikuttaa enemmän poliittiseen päätöksentekoon, uuden lainsäädännön suunnitteluun ja sen varmistamiseen, että toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta noudatetaan.
- Uusi työskentelytapa edellyttää suhteellisuuden ja toissijaisuuden ymmärtämistä samalla tavalla sekä kaikkien sidosryhmien ja erityisesti kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten osallistumisen lisäämistä, sillä niillä on usein erityinen rooli unionin lainsäädännön täytäntöönpanossa. Tällaisella "aktiivisella toissijaisuudella" olisi edistettävä kaikkien asianosaisten ymmärrystä unionin toiminnasta sekä sitoutumista siihen.
- Jotta toissijaisuutta ja suhteellisuutta voitaisiin arvioida johdonmukaisesti päätöksenteon kaikissa vaiheissa, komissiossa, kansallisissa ja alueellisissa parlamenteissa, alueiden komiteassa sekä EU:n parlamentissa ja neuvostossa olisi käytettävä "mallitaulukkoa".
- Uutta lähestymistapaa olisi sovellettava unionin voimassa olevaan lainsäädäntöön ja uusiin aloitteisiin komission nykyisiä yksinkertaistamistoimia hyödyntäen. Työryhmä korosti useiden sidosryhmien panosta antaakseen sysäyksen perusteellisemmalle pohdinnalle siitä, mitä lainsäädäntöä kannattaisi arvioida toissijaisuuden, suhteellisuuden, alue- ja paikallisviranomaisten roolin ja lainsäädännön yksityiskohtaisuuden kannalta ja mitä voitaisiin tarvittaessa tarkistaa tai kumota.
- Koska EU tuottaa lisäarvoa kaikilla näillä toiminta-aloilla, sellaisia toimivaltuuksia tai politiikan aloja ei ole, jotka olisi delegoitava uudelleen (kokonaan tai osittain) lopullisesti jäsenvaltioille.